

HALK SAğLIğI UZMANLARI DERNEğİ

11 TEMMUZ DÜNYA NÜFUS GÜNÜ

Dünya Nüfus Günü, nüfus sorunlarının aciliyetine ve önemine dikkat çekmek amacıyla her yıl 11 Temmuz'da kutlanmaktadır. Bu yıl Dünya Nüfus Günü'nü kutlarken, **kapsayıcı veri toplamanın önemi (herkesi, her yerde, olduğu gibi saymak)** ön plana çıkmaktadır. Çoğu zaman güvenilir veriler, kadınların üreme sağlığı hizmetlerine erişiminde küresel ilerlemelerin sağlanması, anne ölümlerinin azalmasına ve toplumsal cinsiyet eşitliğinde iyileşmelere yardımcı olur. Bazı bölgelerde hızlı nüfus artışı, bazı bölgelerde hızlı yaşlanma ve her yerde iklim değişikliği, çatışma ve krizlerin olduğu, giderek daha öngörülemez hale gelen bir dünyada, güvenilir nüfus verileri her zamankinden daha önem kazanmış durumdadır. Veriler kişilerin ihtiyaçlarına ulaşmak ve bunlara yanıt vermek için kullanılmalıdır. Çoğu zaman veriler insanları basit istatistiklere indirgeyerek klişeleri, önyargıları ve damgalamayı güçlendirir. Önyargı ve eşitsizlikle mücadele etmek, veri toplama süreçlerimizi kapsayıcı, eşitlikçi ve şeffaf olacak şekilde güncellemeyi gerektirir. Dünya yeni bir veri toplama çağına girerken, toplumlar, çok yönlü deneyimleri yakalayan verileri toplarken, süreçlerin insan haklarına saygı duymasını ve bilgilerini korumasını sağlamak için çalışmalıdır.

Bugün dünyada 8 milyardan fazla insan var, nüfusumuz o kadar arttı ki dünya kaynakları yetersiz kaldı. Dünya nüfusunun bir milyara ulaşması 1800'lü yılların başına kadar sürdü. Hızlı nüfus artışı ve bunun nedenleri, başta açlığın ve yoksulluğun ortadan kaldırılması, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması, sağlık ve eğitimin iyileştirilmesi olmak üzere Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine ulaşılmasının önünde büyük bir engel oluşturmaya devam ediyor. Nüfuslar ayrıca ölüm oranlarından, net göç eden ve çocuk doğurma çağındaki insanların oranından da etkilenmektedir. Doğurganlık oranları yenilenme düzeyinin altında olan ülkelerin nüfusları genellikle bir süre daha doğal artışlar (doğumlar eksi ölümler) yaşamaya devam ediyor.

Gelişmekte olan ülkelerdeki 200 milyondan fazla kadının şu anda karşılanmamış aile planlaması ihtiyacı var; bu da hamile kalmak istemedikleri ancak modern doğum kontrol yöntemlerine ulaşamadıkları anlamına geliyor.

Çözüm için;

- 1-Kadınlar ve kız çocuklarının haklarına erişim,*
- 2- Karşılanmamış aile planları hizmetlerine erişim,*
- 3- Herkes için kaliteli eğitim,*
- 4- Küresel adalet ve sürdürülebilir ekonomi,*
- 5-Çocuk ve anne sağlığının iyileştirilmesi gerekir.*

HALK SAğLIğI UZMANLARI DERNEğİ

Ülkemizde nüfusun yarısını oluşturan kadınların sağlığının önemli belirleyicileri; kadının toplum içindeki statüsünü oluşturan eğitime katılma, istihdam ve çalışma yaşamına katılma, siyasete ve karar verme mekanizmalarına katılma, sağlık hizmetine erişim durumlarıdır. Türkiye’de doğum kontrol yöntemlerine erişimde bölgesel, gelire, eğitime ve göçmenlik statülerine bağlı eşitsizlikler mevcuttur. Bu da eşitsizliklerden olumsuz etkilenen kadınların doğurganlıklarını kontrol edememesine, istenmeyen gebeliklerin bu gruplarda artmasına neden olmaktadır.

Türkiye’de kadınların haklarını kullanabilmeleri için önlerindeki engellerin kaldırılarak ve fırsat eşitliği sağlanarak daha iyi - eşit statüde olmaları mümkündür. Bu bir tercih değil gerekliliktir, bunu sağlamak da “Devletin Anayasal Görevidir”. Doğurganlıkları hakkında kendi kararlarını verebilmeleri ve doğurganlığın düzenlenmesi hizmetlerine ulaşabilmeleri için önlemler alınmalı ve harekete geçilmelidir. Türkiye’de kadınların Cumhuriyetle kazandıkları haklarından geri adım atılmasına asla izin verilmemeli – engellenmelidir. Kadınlar güçlendiğinde, çocuklar (özellikle kızlar) eğitimde daha uzun süre kaldıklarında, toplumsal cinsiyet eşitliği hak temelli olarak yansıtıldığında, yoksulluk önlendiğinde ve daha da önemlisi insanların karşılanmamış aile planlaması ihtiyaçları karşılandığında doğurganlık oranları hızla düşmektedir.

HASUDER Toplumsal Cinsiyet, Kadın ve Üreme Sağlığı Çalışma Grubu tarafından hazırlanmıştır.

Kaynaklar:

1. World Population Prospects: The 2022 Revision - United Nations Population Division
2. The World at Six Billion, World Population, Year 0 to near stabilization [Pdf file] - United Nations Population Division
3. HASUDER, Doğurganlık Tartışmaları Kadınların Üreme Hakları Korunarak Ele Alınmalıdır Basın Bildirisi, 5 Haziran 2024, <https://hasuder.org/Duyurular/Detay/basin-bildirileri/dogurganlik-tartismalari-kadinlarin-ureme-haklari-korunarak-ele-alinmalidir/1afcac65-adac-1a9e-454f-3a12f9d4e032>
4. UNFPA Dünya Nüfus Günü, <https://www.unfpa.org/events/world-population-day>